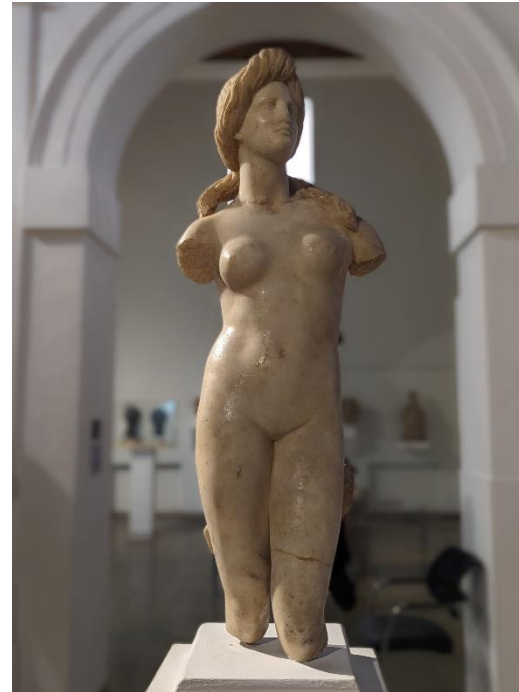

Ženy z Venuše a muži z Marsu?

Aneb genderové rozdíly v sexualitě

Genderové rozdíly v sexualitě

Tradované genderové rozdíly v sexualitě

- Libido
- ♂ ? ♀
- Zkušenosti s příležitostným sexem
- ♂ ? ♀
- Masturbace
- ♂ ? ♀
- Sledování pornografie
- ♂ ? ♀
- Kladný postoj k příležitostnému sexu
- ♂ ? ♀
- Negativní postoje k gayům
- ♂ ? ♀

Co za genderovými rozdíly stojí?

- Evoluční vysvětlení (Buss, 1998; Buss & Schmitt, 1993)
- Sociostrukturální teorie (Eagly & Wood, 1999)
- Sexuální ekonomika (Baumeister & Vohs, 2004)
- Teorie sociálního učení - socializace (a následný dvojí metr – double standards; Bussey & Bandura, 1999; Mischel, 1966)
- Erotická plasticita (Baumeister, 2000)

Evoluční přístup

- Genderově odlišné reprodukční strategie (reprodukční potenciál je omezenější u žen než u mužů, výchova potomka je energeticky náročnější, otec si nemusí být vždy jistý otcovstvím atd.) se budou odrážet v genderových rozdílech v oblasti sexuality
- Předpoklad: muži budou častěji reportovat zkušenost s příležitostným sexem než ženy, vícero sexuálních partnerů (včetně těch mimo vztah) a budou mít permissivnější postoje k sexu

Sociostrukturální teorie (Eagly & Wood, 1999)

- Genderové rozdíly coby důsledek genderově podmíněné dělby práce a genderové nerovnováhy v distribuci moci vedoucí k naplňování genderových rolí tak, aby se maximalizovaly zisky a minimalizovaly se ztráty
- Muži chlebovárci (mocnější, s většími zdroji) znehodnocují ženy a vnímají je jako sexuální objekty, zatímco mocensky slabší ženy jsou nucené vyhledávat dlouhodobější závazky
- Dvojí metr vůči ženám a mužům v oblasti sex.chování
- Předpoklad: v genderově rovnoprávnějších zemích jsou rozdíly v oblasti sexuality, konkrétně v partnerských preferencích méně výrazné (Zentner & Mitura, 2012)

Sociostrukturální teorie (Eagly & Wood, 1999)

Table 2

Correlations of Mean Preferred Age Difference Between Self and Spouse With United Nations Indexes of Gender Equality for Buss et al.'s (1990) 37 Cultures Sample

Rater	Gender Empowerment Measure (<i>n</i> = 35)	Gender-Related Development Index (<i>n</i> = 36)
Sex difference	-.73***	-.70***
Women	-.64***	-.57***
Men	.70***	.70***

Note. Higher values on the gender equality indexes indicate greater equality. Positive ages indicate preference for an older spouse, and negative ages indicate preference for a younger spouse. Therefore, for the preferences of women, a negative correlation indicates a decrease in the tendency to prefer an older spouse as gender equality increased, whereas for the preferences of men, a positive correlation indicates a decrease in the tendency to prefer a younger spouse. Because the sex difference in preferred age was calculated as female minus male mean preferred spouse age in relation to self, a negative correlation indicates a decrease in the sex difference in preferred age as gender equality increased.

*** $p < .001$.

Does country context matter? Investigating the predictors of teen sexting across Europe ☆

Susanne E. Baumgartner^{a,*,} Sindy R. Sumter^{a,} Jochen Peter^{a,} Patti M. Valkenburg^{a,} Sonia Livingstone^b

The Roles of Individual Characteristics and Liberalism in Intentional and Unintentional Exposure to Online Sexual Material Among European Youth: A Multilevel Approach

Anna Ševčíková^{a,} Jan Šerek^{a,} Monica Barbovschi^{a,} & Kristian Daneback^a

Sexuality Research and Social Policy 11, 104–115 (2014) | [Cite this article](#)

Pohlavní rozdíly: jsou, nejsou?

- Jsou genderové rozdíly patrné i na úrovni osobnostních rysů?
 - Z evolučního hlediska stejné napříč různými kulturami?
 - Nebo se liší dle kultur, v rámci kterých muži a ženy vyrůstají?
- Psychologické profily mužů a žen se lišily napříč jednotlivými zeměmi
- Mezikulturní rozdíly jsou v rozporu s očekáváními:
 - větší genderové rozdíly v osobnostních profilech v rozvinutějších zemích s lepší indexem rovností příležitostí pro muže a ženy než v chudších, méně rozvinutých zemích s větším důrazem na dělbu práce dle pohlaví
 - Schmitt, D. P., Realo, A., Voracek, M., & Allik, J. (2008). Why can't a man be more like a woman? Sex differences in Big Five personality traits across 55 cultures. *Journal of personality and social psychology*, 94(1), 168.

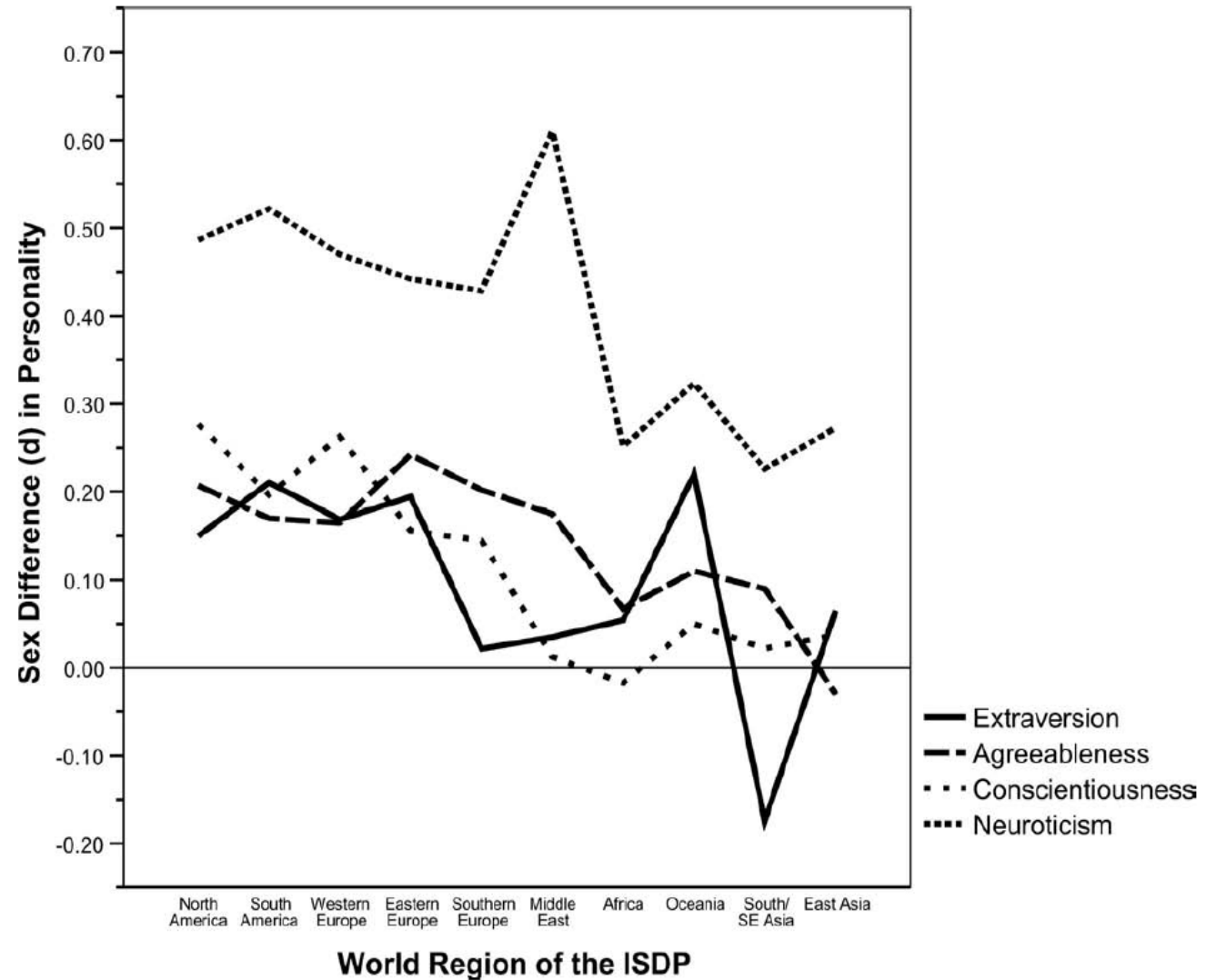

Figure 1. Magnitude of sex differences (d) in extraversion, agreeableness, conscientiousness, and neuroticism, across the 10 major world regions of the International Sexuality Description Project (ISDP; Schmitt & 121 Members of the ISDP, 2003).

Teorie sexuálních scénářů – dvojí standard

- Sexuální scénáře (Gagnon & Simon, 1974)
 - popisuje, za jakých okolností lze očekávat sex
 - vymezuje: kdo, co, kde, kdy, jak a proč
 - nastiňuje souslednost sekvencí, jak by mělo v rámci sociální interakce k sexu dojít
 - Kognitivní schéma – návod, který lidem říká, jak mají rozpoznat sexuální situace a jak se v nich chovat
 - „aby se dané chování objevilo, je potřeba mít nějaký návod, syntax, dle něžž můžeme „jet““
 - Sexuálním scénářům se učíme prostřednictvím socializace
 - Tradiční sexuální scénář zavádí dvojí standard, který může stát za genderovými rozdíly v sexualitě

Dvojí metr v tradičním scénáři

- Předpoklad 1: Muži jsou přeseexualizovaní a ženy mají menší zájem o sex – mají-li vůbec, muži využívají každou možnost mít sex, ženy menší libido, sex spojený s láskou, hůře vzrušitelné, stěží dosahují orgasmu
- Předpoklad 2: *Status ženy nebo její hodnota je odvozena od množství sexuálních zkušeností, čím méně, tím lépe, naopak u mužů, čím více, tím lépe – u mužů potvrzování maskulinity a mužnosti (síly), u žen spojováno s nevybíravostí, promiskuitou, narušenou emocionalitou, neschopností se držet nějakých hodnot*
- Předpoklad 3: Muži jsou iniciátoři sexu, ženy přijímající, od žen se očekává, že budou zdrženlivější a udržovat si svou hodnotu, od žen se očekává, že jsou připraveny reagovat na mužskou iniciativu
- Předpoklad 4: Ženy by měly být připraveny na neustálé odolávání tlaku ze strany mužů, kterým je touha po sexu; v případě zájmu o sex by měly ženy vyjádřit vzdor - aspoň ústně (“token resistance”) – primárně nenásilný vzdor, u mužů touha po sexu, sexu coby hodnotě může legitimizovat použití prostředků (včetně nátlaku) k prolomení jejího vzdoru; nechat se odradit odporem ze strany žen= nedostatečná maskulinita u muže

- <https://www.youtube.com/watch?v=3QyEUXjHzOc&list=PLZbXA4lyCtqrrKxQ-tuxzogupHLrBzjh1>

The Boy Next Door (1/10) Movie CLIP - Let Me Love You (2015) HD

- <https://m.youtube.com/watch?v=FTa50kjZWPp>

KMENY.TV 2/16: HOOLIGANS [dokument 26 min.]

150 126 zhlédnutí • 11. 3. 2015

586 948 SDÍLENÍ ULOŽIT ...

Sexuální ekonomika (Baumeister & Vohs, 2004)

- Rozvinutí teorie sociální směny ve vztahu k genderovým rozdílům v sexuálním chování
- Heterosexuální komunita jako tržiště, na kterém se muži snaží získat sex od žen prostřednictvím nabízení jiných zdrojů

Table 1. *Factors Influencing Sexual Exchange*

Factors	Effect on Price of Sex
Preconditions of market exchange	
In general, men want sex more than women want sex	
In general, men have resources women want	
Women are free to make sexual decisions	
The man and woman live in a culture in which information about others' sexual activities is known or hinted about, so that each person knows the current market price	
Individual factors	
Woman's age is past young adulthood	Lowers
Woman is unattractive	Lowers
Other women also want the man (competition)	Lowers
Woman has high sex drive	Lowers
Man has much higher status than the woman	Lowers
Woman lacks alternate access to resources	Lowers
Woman has had many prior sexual partners or has the reputation of having had many sex partners	Lowers
Woman is attractive	Raises
Woman is in young adulthood	Raises
Woman wears sexy clothing	Raises
Other men also want the woman (competition)	Raises
Man has high sex drive	Raises
Woman has had few or no prior sexual partners, or has the reputation of having few or no sex partners	Raises
Market factors	
Larger pool of women than men (supply exceeds demand)	Lowers
Permissive sexual norms (low market price)	Lowers
Men have easy access to pornography or prostitutes (low-cost substitutes)	Lowers
Larger pool of men than women (demand exceeds supply)	Raises
Female collusion to restrict men's sexual access to women (monopolistic manipulation)	Raises
Men have few opportunities for sexual satisfaction	Raises

Teorie sociálního učení (cognitive social learning theory)

- Inspirace Bandurovým učením – genderové rozdíly coby důsledek imitace (osvojování) odlišných rolí
- vysvětlení pro změny v genderových rozdílech v oblasti sexuality
- Větší dostupnost a větší variabilita sexuálních obsahů – větší sexuální permisivita na straně žen

Erotická plasticita (Baumeister, 2000)

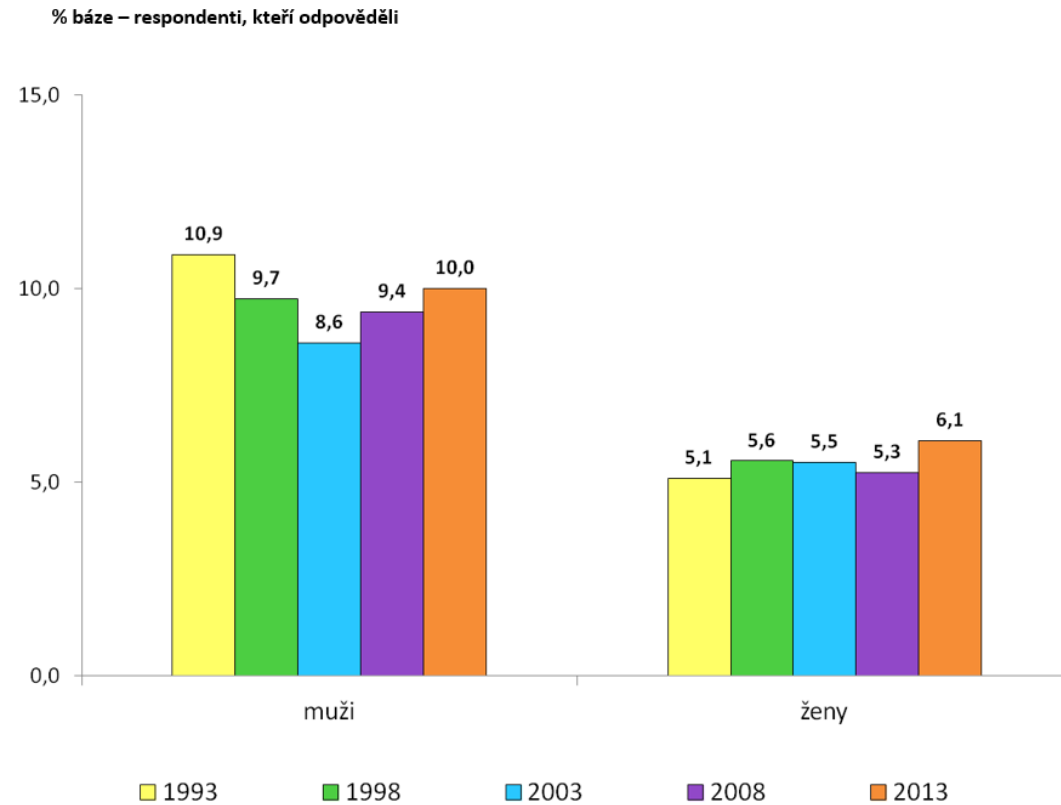
- Erotická plasticita – míra, do jaké je sexuální tužba a chování flexibilní a reagující na situaci a kulturní tlaky
- Jaké jsou pro ni důkazy
- Větší fluktuace a variabilita v sexuálním chování
 - Ženy jsou schopné se sexuálně vzrušit u různorodých sexuálních stimulů (př. i u snímku kopulujících bonobů)
 - Manželský swingers: stejnopohlavní sex častější u manželek než u manželů
 - Ženy mnohem častěji reportují bisexuální orientaci
 - Ženy mnohem častěji uvádějí proměny v sexuální identitě (ale ne v duchu „přechodu“, Diamond, 2008)
 - Ženy jsou mnohem méně náchylné k fixaci na jeden sexuální objekt/rozvoji fetišistického chování
- Vliv kultury, vzdělání a náboženství sexuální chování mnohem silnější u žen než u mužů
 - (Udry & Billy (1987) – výzkum 1.koitu – testosteron prediktor u chlapců, ale u dívek ne)
 - Jeptišky snadněji dodržují celibát
- U žen je větší diskrepance mezi postoji a sexuálním chováním

Zhodnocení genderových rozdílů v sexualitě

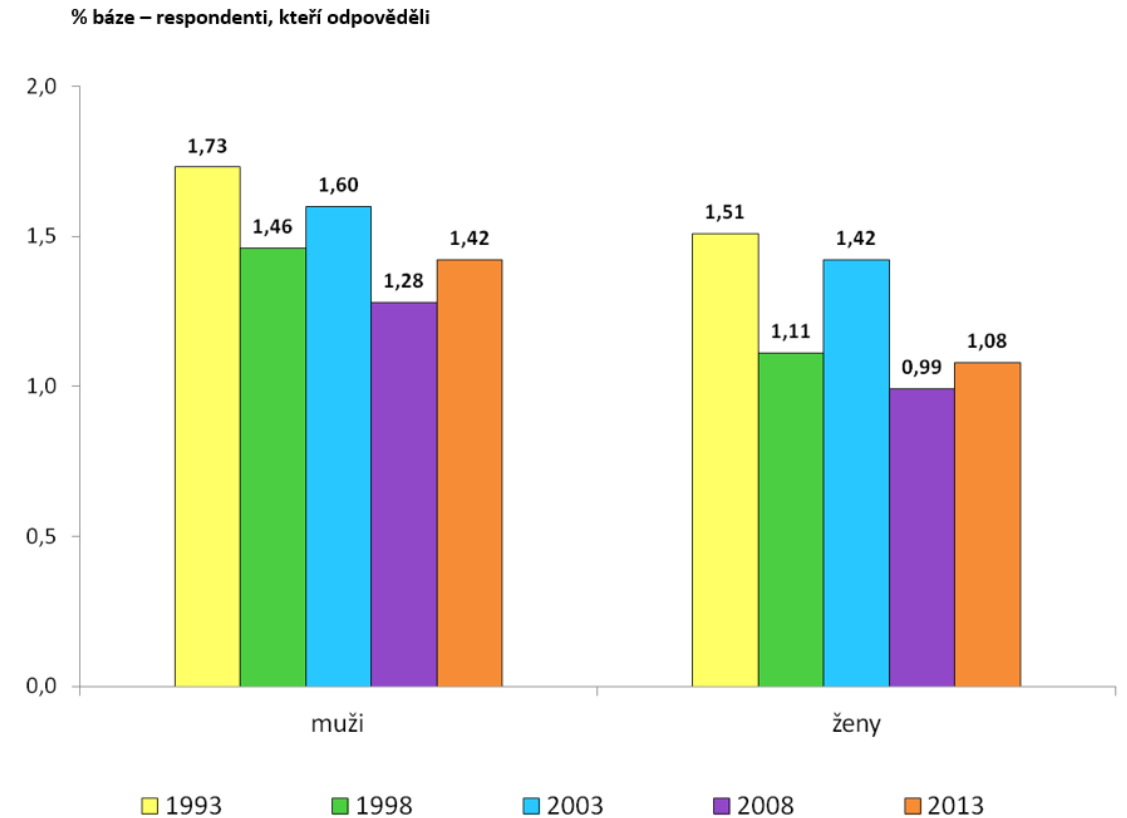
- Libido (Fisher et al., 2012)
- ♂ > ♀
- Zkušenosti s příležitostným sexem (Petersen & Hyde, 2010 - metanalýza)
- ♂ > ♀
- Masturbace
- ♂ > ♀ (dle šetření Weiss & Zvěřina: ♂:1993 = 84 %, 1998 = 83 %; 2003 a 2013 = 89 %, ♀: 1993= 50 %, 1998=58 %; 2003=61 %, 2013 = 71 %)
- Sledování pornografie
- ♂ > ♀
- Kladný postoj k příležitostnému sexu
- ♂ > ♀ (rozdíl zmizí, když se jedná o velmi atraktivní osobu, neatraktivní osobu, dobrého milence* (Conley, 2011))
- Negativní postoje k gayům (Herek, 1988, Kite et al., 2021; Lim, 2002)
- ♂ > ♀
- Počet sexuálních partnerů
- ♂ > ♀ ale: malé genderové rozdíly v počtu sexuálních partnerů/mimopartnerských styků, postojích k mimomanželskému sexu (zvláště data z NATSAL) – medián vs. průměr

Jaké jsou to tedy rozdíly

Ot.5: Počet partnerů/partnerek za život

Ot.6: Počet partnerů/partnerek za poslední rok

- Muži > ženy
 - Více sexuálních aktivit
 - více sexuálních partnerů/partnerek
 - Častěji reportovaná masturbace (v ČR 2008 90:65; sledování pornografie)
 - Pozitivnější postoje k příležitostnému sexu

Zhodnocení genderových rozdílů v sexualitě & metodologické základnosti

- Schmitt, D. P., Jonason, P. K., Byerley, G. J., Flores, S. D., Illbeck, B. E., O'Leary, K. N., & Qudrat, A. (2012). A reexamination of sex differences in sexuality: New studies reveal old truths. *Current Directions in Psychological Science*, 21(2), 135-139.
- Petersen, J. L., & Hyde, J. S. (2010). A meta-analytic review of research on gender differences in sexuality, 1993–2007. *Psychological bulletin*, 136(1), 21.
- Petersen, J. L., & Hyde, J. S. (2011). Gender differences in sexual attitudes and behaviors: A review of meta-analytic results and large datasets. *Journal of sex research*, 48(2-3), 149-165.
- Conley, T. D., Moors, A. C., Matsick, J. L., Ziegler, A., & Valentine, B. A. (2011). Women, men, and the bedroom: Methodological and conceptual insights that narrow, reframe, and eliminate gender differences in sexuality. *Current Directions in Psychological Science*, 20(5), 296-300.

Hypotéza o genderové podobnosti (Hyde, 2005)

- Až na vybrané oblasti sexuálního života jsou rozdíly mezi muži a ženami spíš malé
- Volá po nepřeceňování genderových rozdílů v sexualitě
- Petersen, J. L., & Hyde, J. S. (2010). A meta-analytic review of research on gender differences in sexuality, 1993–2007. *Psychological bulletin*, 136(1), 21.

Tradované genderové rozdíly v sexualitě

- Libido
- ♂ > ♀
- Zkušenosti s příležitostným sexem
- ♂ > ♀
- Masturbace
- ♂ > ♀
- Sledování pornografie
- ♂ > ♀
- Kladný postoj k příležitostnému sexu
- ♂ > ♀
- Negativní postoje k gayům
- ♂ > ♀

Ot.20: Názor na homosexualitu

% báze – respondenti, kteří odpověděli

